

УКРАЇНА

(19) UA (11) 61851 (13) U
(51) МПК (2011.01)
B64C 39/02 (2006.01)
B64C 39/04 (2006.01)
B64G 3/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) АВІАЦІЙНИЙ РАКЕТНИЙ КОМПЛЕКС

1

2

(21) u201103186

(22) 18.03.2011

(24) 25.07.2011

(46) 25.07.2011, Бюл. № 14, 2011 р.

(72) КОЗИН МИКОЛА СТЕПАНОВИЧ, ГОРБЕНКО
ЕЛИЗАВЕТА ВОЛОДИМИРІВНА(73) ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА(57) Авіаційний ракетний комплекс, що містить
літак з двома фюзеляжами, між якими шарнірно
встановлений з можливістю обертання навколо
поперечної горизонтальної осі контейнер з раке-
тою-носієм, при цьому контейнер оснащений обті-

чником з дренажними щілинами, пристроями по-
вороту, вузлами фіксації в заданому положенні,
пристроями кріплення та виштовхування ракети-
носія, а також кільця на ракеті-носії, системи тран-
спортування, десантування, гальмування горизон-
тального переміщення, орієнтації, стабілізації та
керування стартом і польотом ракети-носія, який
відрізняється тим, що фюзеляжі оснащені бака-
ми пального та окислювача і системою гнучких
трубопроводів для заправки ракети-носія, при
цьому трубопроводи пропущені через цапфи шар-
нірів контейнера.

Корисна модель належить до авіаційних раке-
тних комплексів, які здатні доставити ракету-носія
(РН), що працює на рідинному паливі, в точку ста-
рту над акваторією світового океану і провести
пуск. Повітряний старт повинен забезпечити за-
правку РН рідинним паливом та окислювачем,
десантування РН і провести запуск РН в повітрі.

Відомий авіаційний ракетний комплекс (АРК) з
рухомою транспортно-пусковою платформою [див.
Конюхов С.Н., Легоза В.С., Гонтаровский В.А. и др.
Особенности схемы старта ракеты-носителя с
самолета с использованием подвижной транспор-
тно-пусковой установки. Днепропетровск, Госу-
дарственное конструкторское бюро "Южное" им.
М.К. Янгеля, Космическая техника, Ракетное воо-
ружение, Научно-технический сборник, Выпуск 1,
2004, с. 94-108, рис. 1, 2, с. 98, 99].

На силовому полу літака закріплено дві роли-
кові опори, в які встановлена транспортно-пускова
платформа (ТІШ). ТІШ представляє фермову кон-
струкцію, бокові ферми якої зверху і знизу оснащені
рейками, що одночасно є силовими елементами
ферм. Нижніми рейками ТІШ опирається на на-
прямні, а верхні рейки призначені напрямними для
візків. Установка РН в ТІШ виконується за допомо-
гою візків, до поперечних балок яких за допомогою
піроболтів підвішена РН.

Бокові ферми ТІШ знизу з'єднані між собою
поперечними балками з підвідними опорами, на які
опирається РН. Перед стартом ці опори відво-
дяться. На передньому торці ТІШ змонтовано опо-
рне кільце. При транспортуванні РН прикріплюєть-
ся до кільця піростяжками, які виконують роль
вузлів зв'язку між РН і ТІШ. Між РН і опорним кіль-
цем встановлені пневмоштовхачі гальмування
ТПП.

На задньому торці боковини ТПП з'єднані між
собою аркою для придання додаткової жорсткості і
стійкості конструкції ТПП.

На силовому полу літака змонтовані лафети,
до яких за допомогою піроболтів прикріплена ТПП.
В лафети встановлені два пневмоштовхачі, які
призначені для розгону ТПП. Лафети також вико-
нують функцію упорів для ТПП на випадок аварій-
ної посадки літака.

Для зупинки і фіксації ТПП після висунання на
силовій підлозі літака закріплені захвати і погли-
наючі апарати.

Відомий авіаційний ракетний комплекс, що мі-
стить літак з двома фюзеляжами і контейнер з
ракетною носієм [див. патент України на корисну
модель № 48576 „Авіаційний ракетний комплекс”,
25.03.2010, Бюл. № 6]. Літак виконано з двома
фюзеляжами, між якими шарнірно встановлений з
можливістю обертання навколо поперечної гори-

(19) UA (11) 61851 (13) U

зонтальної осі контейнер з ракетою-носієм, при цьому контейнер оснащено обтічником, пристроями повороту, вузлами фіксації в заданому положенні, пристроями кріплення та виштовхування ракети-носія, а також кільця на ракеті-носії, системи транспортування, десантування, гальмування горизонтального переміщення, орієнтації, стабілізації та керування стартом і польотом ракети-носія.

В основу корисної моделі „авіаційний ракетний комплекс” або „повітряний старт” поставлена задача забезпечити надійне і безпечне транспортування сухої ракети-носія, заправку компонентами палива РН, від'єднання елементів системи заправки від РН, десантування ракети-носія масою 30-100 тон і більше і провести запуск ракети-носія в повітрі.

При цьому конструкція має бути простою в експлуатації, а всі операції виконуватися в автоматичному режимі.

Поставлена задача вирішується тим, що в авіаційному ракетному комплексі, який містить літак з двома фюзеляжами, між якими шарнірно встановлений з можливістю обертання навколо поперечної горизонтальної осі контейнер з ракетою-носієм, при цьому контейнер оснащено обтічником з дренажними щілинами, пристроями повороту, вузлами фіксації в заданому положенні, пристроями кріплення та виштовхування ракети-носія, а також кільця на ракеті-носії, системи транспортування, десантування, гальмування горизонтального переміщення, орієнтації, стабілізації та керування стартом і польотом ракети-носія, фюзеляжі оснащені баками пального („П”) та окислювача („О”) і системою гнучких трубопроводів для заправки ракети-носія, при цьому трубопроводи пропущені через цапфи шарнірів контейнера.

Гнучкі трубопроводи, що з'єднують баки „П” і „О” з РН, забезпечують подачу компонентів для заправки РН після її повороту з горизонтального положення в вертикальне. Шарнірне кріплення і поворот контейнера з ракетою-носієм з горизонтального положення в задане, наприклад, вертикальне положення дозволяє провести заправку РН компонентами палива і окислювача з наступним від'єднанням елементів системи заправки від РН, десантування РН з контейнера в вертикальному напрямі під дією своєї ваги.

Запропонована конструкція авіаційного ракетного комплексу відрізняється тим, що фюзеляжі оснащені баками пального та окислювача і системою гнучких трубопроводів для заправки ракети-носія, при цьому трубопроводи пропущені через цапфи шарнірів контейнера.

Технічний результат від використання корисної моделі, що заявляється, полягає в створенні авіаційного ракетного комплексу, який здатний доставити ракету-носія в точку старту над акваторією світового океану, перевести контейнер з ракетою-носієм з транспортного положення в положення для заправки і десантування РН, провести заправку РН компонентами палива і окислювача і від'єднання елементів системи заправки від РН, забезпечити і провести надійне і безпечне десантування ракети-носія, віддалення літака від місця

старту і запуск ракети-носія в повітрі. Контейнер переводиться в положення для транспортування, після чого літак повертається на базовий аеродром.

Корисна модель, що заявляється, пояснюється за допомогою наступних креслень і детального опису моделі.

На фіг. 1 зображено загальний вид зверху авіаційного ракетного комплексу.

На фіг. 2 показано розріз по А-А на фіг. 1.

На фіг. 3 показано розріз по Б-Б фіг. 1.

Літак 1 виконано з двома фюзеляжами 2. Кожен з фюзеляжів 2 оснащено підшипником 3 і кришкою 4. Цапфами 5 контейнер 6 з ракетою-носієм 7 встановлено на підшипники 3 і закріплено кришками 4.

Підшипник 3, кришка 4 і цапфа 5 складають шарнір 8. В шарнірах 8 контейнер 6 може обертатися навколо поперечної осі, що проходить через них.

Фіксація контейнера 6 в заданому положенні забезпечується гідроштирем 9, корпус 10 якого закріплено на літаку 1, а штир 11 входить в отвір кронштейна 12, яким оснащено контейнер 6.

Поворот контейнера 6 проводиться, наприклад, реактивними двигунами 13 малої тяги, що закріплені на кронштейнах 14, якими оснащено контейнер 6. Лінія дії реактивної тяги перпендикулярна радіусу місця установки реактивного двигуна 13 в площині повороту контейнера 6. Контейнер 6 оснащено обтічником 15, що складається з кришки 16 нижньої з дренажними щілинами, які відкриваються при десантуванні, кришки 17 верхньої з дренажними щілинами, що відкриваються при десантуванні, і люка 18 для десантування, а також піротягами 19 кріплення і пружинними пірштовхачами 20 ракети-носія 7. Ракета-носіє 7 оснащена кільцями 21. Кожен з фюзеляжів 2 оснащено баками 22, 23 пального „П” та 24, 25 окислювача „О” і трубопроводами 26, 27 для пального та 28, 29 для окислювача.

Авіаційний ракетний комплекс працює таким чином.

Контейнер 6 з ракетою-носієм 7 шарнірно встановлюється в транспортному положенні на фюзеляжах 2 літака 1 і закріплюється від повороту гідроштирем 9, встановлюються реактивні двигуни 13 і обтічник 15. Заправляються баки 22, 23, 24, 25 відповідними компонентами. Літак 1 прямує до місця старту. Після виходу в район старту літак набирає потрібну висоту і рухається з постійною швидкістю. Звільняється фіксація контейнера 6 гідроштирем 9 в транспортному положенні, контейнер 6 реактивними двигунами 13 розвертається в вертикальне положення для заправки і десантування, гідроштирем 9 фіксується в цьому положенні, проводиться заправка РН і від'єднання елементів системи заправки від РН, відкривається люк 18 для десантування.

Подається команда на розрив тяг 19, спрацюють пружинні пірштовхачі 20. Ракета-носіє 7 виходить вниз з контейнера 6. Від ракети-носія 7 відділяються і відштовхуються кільця 21.

Включається маршевий двигун ракети-носія і вона стартує. Після виходу ракети-носія 7 з кон-

тейнера 6 люк 18 закривається, гідроштир 9 звільняє фіксацію контейнера 6 в вертикальному положенні, ракетні двигуни 13 повертають контейнер 6 в транспортне положення, а гідроштир 9 фіксує контейнер 6 в транспортному положенні.

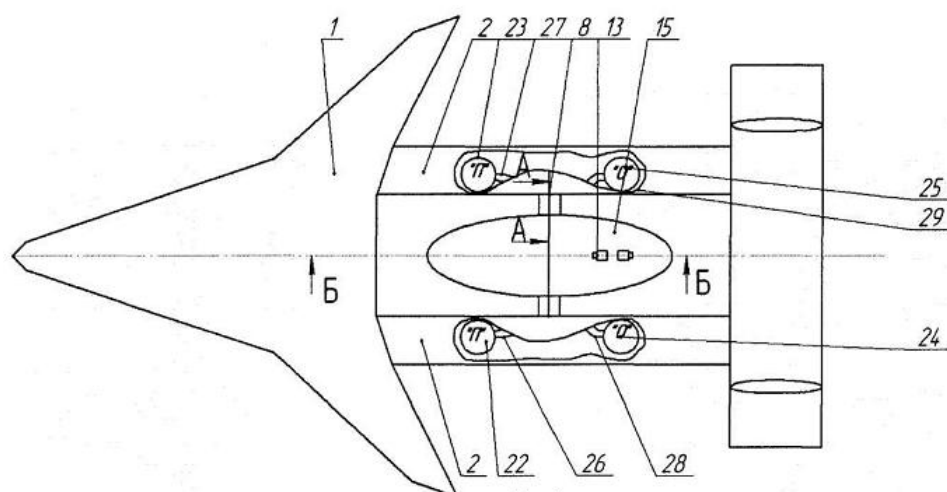
Літак віддаляється від місця старту і повертається на базовий аеродром.

Позитивний технічний результат при реалізації корисної моделі, що заявляється, полягає в створенні авіаційного ракетного комплексу, який здатний доставити ракету-носіє в точку старту над акваторією світового океану, перевести контейнер з ракетою-носієм з транспортного положення в по-

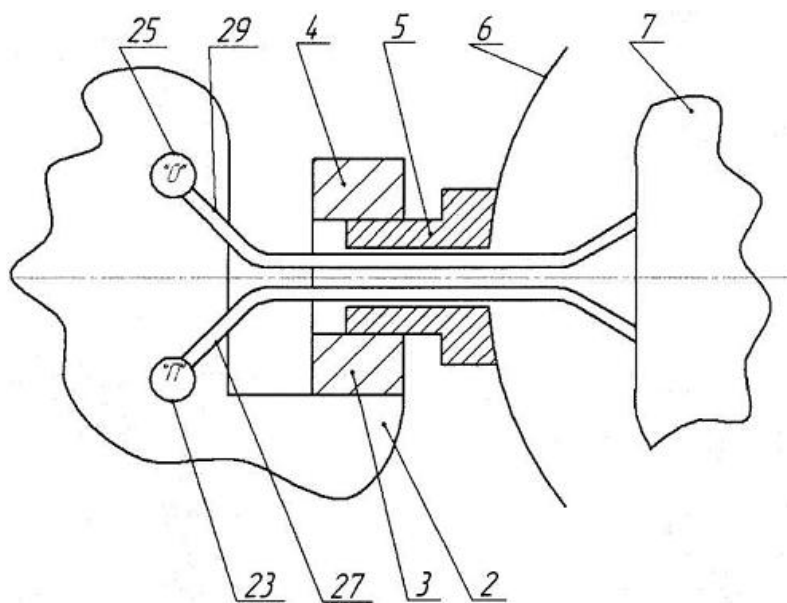
ложення для заправки і десантування РН, провести заправку РН компонентами палива і окислювача і від'єднання елементів системи заправки РН, забезпечити і провести надійне і безпечне десантування ракети-носія, віддалення літака від місця старту і запуск ракети-носія в повітрі.

Контейнер переводиться в положення для транспортування, після чого літак повертається на базовий аеродром.

Проблема розробки і експлуатації авіаційного ракетного комплексу являється актуальною для провідних космічних держав.

Фиг. 1

Фиг. 2

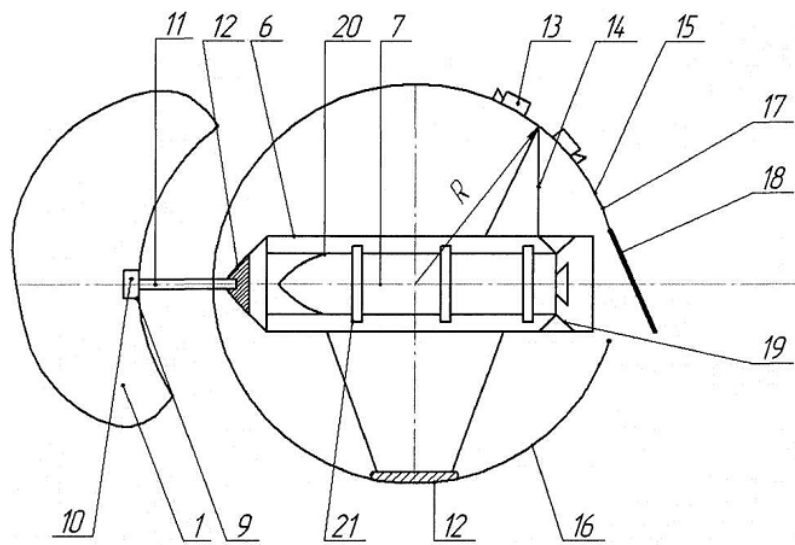

Fig. 3